

Kako smo izgubili svoja imena

TRST ▶ *Un onomasticidio di stato* je naslov dela raziskovalca in pisatelja Mira Tassa, ki ga bodo drevi predstavili v Peterlinovi dvorani. Knjiga je izšla pri založbi Mladika, predstavila pa jo bosta zgodovinarica Milica Kacin Wohinz in novinar Ivo Jevnikar. Uvodno besedo je knjigi prispeval nestor slovenstva v Italiji Boris Pahor in v njej spomnil na nasilje fašističnih oblasti nad Slovenci in celo njihovimi imeni. Po nekaterih raziskavah je bilo namreč samo v tržaški provinci poitalijančenih več kot 50.000 slovenskih priimkov.

Nova filmska uspešnica

LJUBLJANA ▶ Mladinski film *Gremo mi po svoje* režiserja in scenarista Mihe Hočevarja si je v kinodvoranah ogledalo že 100.000 gledalcev, kar ga po 23 dneh predvajanja uvršča na 3. mesto najbolj gledanih slovenskih filmov, so sporočili iz zavoda Vertigo. Film z Jurijem

Zrnecem in več kot 50 mladimi igralci je že prejel zlati roli za preseženih 50.000 gledalcev. S tem se je na lestvici gledanosti slovenskih filmov uvrstil takoj za filmoma *Petelinji zajtrk Marka Naberšnika* (2007) ter *Kajmak in marmelada*, ki ga je leta 2003 režiral Branko Đurič.

Emuni kmalu z lastnimi programi

ANKARA ▶ Univerza Hacettepe v Ankari je v soboto gostila tretjo generalno skupščino Evro-sredozemske univerze Emuni, ki se je udeležilo več kot sto predstavnikov univerz sredozemskega bazena, vladnih služb, evropskih institucij, Arabske lige in diplomacije. Ob tej priložnosti so v mrežo Emuni sprejeli 37 novih članic in napovedali pripravo in razvoj lastnih študijskih programov ter vpis prve generacije svojih študentov. Skupščine se je udeležil tudi slovenski predstavnik visokošolskega ministrstva, državni sekretar Joszef Györkös, ki je skupščini prenesel polno podporo slovenske vlade Emuni.

Fotograf Goran Bertok nagrajenec Meseca fotografije

Presunljivo Rdeče in črno

Na 5. festivalu *Fotonični trenutki - Mesec fotografije 2010*, ki se je minuli teden sklenil v Ljubljani, so nagrado za najboljšo samostojno razstavo podelili fotografu Goranu Bertoku za razstavo *Rdeče in črno*.

LJUBLJANA ▶ Na otvoritvi razstave *Fotokartuni Marka Lipuša*, še zadnjega dogodka v okviru festivala avtorske fotografije *Fotonični trenutki - Mesec fotografije 2010*, ki ga že peto leto prireja Galerija Photon - center za sodobno fotografijo, so minuli teden podelili nagrado za najboljšo samostojno razstavo Goranu Bertoku (1963, Koper).

Obsežna razstava *Rdeče in črno*, ki je bila v okviru Meseca fotografije 2010 med 29. oktobrom in 14. novembrom na ogled v mariborski galeriji Kibela, je nekakšen izbor zadnjih treh

Bertokovih barvnih projektov: *Obiskovalci* (2004) - fotografije iz krematorija, *Post Mortem* (2007) - fotografije iz mrtvašnice, *Rdeče* (2009) - fotografije mrtvega dojenčka in nenaslovljene video trilogije (2008).

V obrazložitvi nagrade so zapisali, da je v obsežni prostorski postavitvi Bertok predstavil "opus zadnjih šestih let, v katerem se poglobljeno podaja v raziskovanje človeškega telesa in njegove fizične smrti. Celosten ambient Galerije Kibela je poudaril vsebinske in formalne odnose med posameznimi zaključnimi projekti in deli

Protagonisti filma (z leve): Vlado Škafar, Sandi Šalomon in Miki Roš

Nov slovenski celovečerec Oča Vlada Škafarja kmalu v primorskih kinematografih

Oča še pred prazniki

Primorske premiere filma *Oča* Vlada Škafarja sta se poleg režiserja udeležila protagonista, filmska oča Miki Roš in sin Sandi Šalomon. Film je bil toplo sprejet doma in na tujem, na velika platna pa prihaja še pred prazniki.

IZOLA ▶ Film *Oča* je prvi celovečerni film Vlada Škafarja, režiserja, filmskega kritika, dolgoletnega programskega vodje Slovenske kinoteke, v Izoli pa soustanovitelja festivala Kino Otok. Film pripoveduje zgodbo o očetu in sinu, ki se neke sončne nedelje odpravi na ribarjenje k Bukovniškemu jezeru, da bi po dolgem času spet preživela dan skupaj. Oba nosita v sebi bolečino ločitve, ki ju je odtujila, in veliko željo po ljubezni. A šele, ko oče vstopi v sinov svet in mu prisluhne, razdalja med njima izgine. Nedelje je prehitro

konec; sin se vrne k materi, oče je spet sam. V ponedeljek ga najdemo med delavci propadle Mure.

Oča je izrazito liričen film, namenjen predvsem filmskim sladokuscem. Zgodba je stkana iz razpoloženj in čustvenih odzivov protagonistov, skozi katere se pred gledalcem izoblikuje njuno širše družinsko in družbeno ozadje. Režiser si pri tem vzame ves čas, ki ga potrebuje in tako na svojski način nadaljuje tradicijo slovenskih filmskih lirikov, kot sta Igor Šterk in Metod Pevec. Pri tem je ključnega pomena izjemna fotografija

Marka Brdarja, a tudi odločitev za dvojne ekspozicije oziroma prelive pri montaži. Z njimi je namreč režiser še dodatno poudaril dimenzijo časa, ujetega v trenutek sedanosti. Oba protagonista, Miki Roš v vlogi očeta in Sandi Šalomon v vlogi sina, sta naturščika, film pa je v celoti posnet v prekmurskem dialektu in zato tudi podnaslovljen.

Premiere v izolskem kinu Odeon je sledil pogovor z ustvarjalci, Škafarjem, Rošem in Šalomonom, v katerem je največ zanimanja občinstva pričakovano vzbudil dvanajstletni Sandi Šalomon. Ne le zato, ker je v filmu odlično odigral sedemletnega sina ločenih staršev, temveč tudi zaradi svoje živahnosti in samozavestnega nastopa. Igralsko kariero je začel že pred

Vlado Škafar

je svojo filmsko pot začel s kratkim filmom. Leta 1998 posname *Stari most*, 2006 *Pod njihovo kožo*. Prvi dokumentarni film nastane 2003, *Peterka - Leto odločitve*, 2008 posname *Otroke*, 2009 pa *Nočne pogovore z Mojco*. Oča je njegov igrani prvenec.

šestimi leti v TV nadaljevaniki *Kako sem videl svet izpod mize*. Tam je srečal svojega kasnejšega filmskega očeta Mikija Roša, in tako se je zgodba nadaljevala.

Film bodo prikazovali v okviru mreže Art filma v decembru.

VIDA G. POSINKOVIČ

Goran Bertok, avtoportret

so me privlačila, vzburljala, po drugi strani pa so bila to telesa z zgodbo. Že vrsto let se ukvarjam zgolj s slednjimi. Najbrž gre za neke vrste obsesijo oziroma razkošje ukvarjanja z odnosom do lastnega telesa. Kar konec koncev pomeni ukvarjanje s sabo." V imenu tokratne postavitve se po njegovih besedah skrivata predvsem osnovni barvi, ki se v različnih odtenkih pojavljata na fotografijah: črna, ki simbolizira smrt, in rdeča, ki

priklicuje podobe ognja in krvi, pri čemer ni neposredne povezave z istoimenskim Stendhalovim romanom.

Bertoka je za avtorja najboljših samostojnih razstav izbral programski svet prireditve, prejel pa je nagrado podjetja Epson in organizacije CCN Kulturvermittlung Steiermark iz Gradca, ki mu bo omogočila mesec bivanja in ustvarjanja v Gradcu.

MAJA PERTIČ GOMBAČ